

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Ивайло Асенов Цонков,

**определен със Заповед № РД-22-42/09.01.2026 г.
на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“
за член на научното жури в конкурс
за придобиване на академичната длъжност „Професор“
в област на висше образование: 3.Социални, стопански и правни науки,
професионално направление: 3.6. Право,
научна специалност „Наказателен процес“**

с единствен кандидат доц. д-р Екатерина Салкова Гетова

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, брой 96 от 11 ноември 2025 г.

Научното жури е назначено със Заповед № РД-22-42/09.01.2026 г. на ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“.

За участие в конкурса са подадени документи само от един кандидат – доц. д-р Екатерина Салкова Гетова.

В съответствие с чл. 29б, ал. 1 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), кандидатът Екатерина Салкова е представила доказателства, че отговаря на всички условия по чл. 29, ал. 1 от ЗРАСРБ. Представена е също така справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, както и приложението по чл. 1а, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, от които е видно, че кандидатът не само покрива минималните национални изисквания, но дори многократно ги надхвърля по три от групите показатели.

На първото си заседание, проведено на 20 януари 2026 г., научното жури взе решение за допускане на кандидата до оценяване и определи председател на научното жури (доц. д-р Даниела Дончева) и рецензенти (проф. д.ю.н. Борис

Велчев, проф. д.ю.н. Георги Митов и проф. д.ю.н. Гергана Маринова), като останалите членове на научното жури следва да представят становища.

Не са постъпили сигнали за нарушения в процедурата, както и за плагиатство.

2. Данни за кандидата и за осъществяваната от него учебна дейност

Екатерина Салкова Гетова е завършила специалност „Право“ в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ през 2000 г. През 2006 г. придобива ОНС „доктор“. От 01.11.2001 г. до момента последователно е заемала в ИДП при БАН академичните длъжности научен сътрудник, главен асистент и доцент (от 08.01.2013 г.). Заемала е също така важни ръководни позиции в БАН - ръководител на Секция „Наказателноправни науки“ (от 2013 г. до момента); Председател на Общото събрание на учените в ИДП, член на Общото събрание на БАН и председател на Комисията по нормативни и общоакадемични актове към ОС на БАН. Има богат преподавателски опит по наказателно-процесуално право като доцент в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (от 01.01.2019 г. до момента) и в Русенския университет „Ангел Кънчев“ (от 01.10.2016 г. до 31.08.2019 г.), както и като хоноруван асистент в СУ „Св. Климент Охридски“, ПУ „Паисий Хилендарски“ и УНСС. Екатерина Салкова е осъществявала и широка експертна дейност като главен експертен сътрудник в Комисията по правни въпроси при 42-то и 43-то Народно събрание, експерт към различни структури на Министерството на правосъдието, юридически съветник на заместник-министър на правосъдието, Директор на Дирекция “Правна дейност” в БАН-ЦУ и т.н. Изрично следва да се подчертае и това, че от 01.11.2010 г. до момента доц. Салкова е съдия *ad hoc* в Европейския съд по правата на човека.

Като резултат от посоченият по-горе дълъг преподавателски и експертен стаж, вкл. като доцент по наказателен процес, Екатерина Салкова се изгради като признат и утвърден преподавател, като лектор с безспорен принос в преподавателското, учебното и педагогическото развитие както на университетско, така и на национално ниво. Нейните лекционни курсове са на изключително високо академично ниво, като чрез тях тя успешно предава натрупаните знания и

опит на студентите си и с това съществено допринася за изграждането им като компетентни юристи.

Наред с посочената преподавателска и експертна дейност, доц. Салкова е участвала в 46 процедури за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности, по които е представила 10 рецензии и 36 становища. Ръководила е както 14 докторанти, от които 8 вече успешно са защитили докторските си дисертации, така и 3 специализанти по програма "Еразъм+". През периода 2015-2026 г. е участвала в 17 научни форуми. Съавтор е на сборник с тестове и казуси по наказателен процес (претърпял две издания); научен редактор е както на монография, така и на 4 книги (тома) от практическите ръководства, по които се обучават магистрати в Националния институт на правосъдието; участвала е в 97 комисии за провеждане на изпити в различни висши училища. Същевременно доц. Салкова е взела активно участие и в пет външни аналитични проекта, получили финансиране от национални, европейски и международни програми и фондове.

Като обобщение може да се каже, че не само преподавателската, а цялата академична дейност на доц. Салкова е на най-високо ниво, което води до извода, че тя е напълно подготвена и компетентна за заемане на академичната длъжност „професор“.

3. Характеристика и оценка на научните и научно-приложните приноси в представените научни трудове на кандидата

От справката за изпълнение на минималните национални изисквания се установява, че кандидатът доц. Екатерина Салкова е представила за участие в конкурса следните научни произведения:

- две монографии, едната от които на базата на защитения дисертационен труд;

- шест студии и осемнадесет статии, от които една студия и една статия са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, а останалите са публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове.

По този начин са изпълнени съответните групи показатели от минималните национални изисквания - постигнати са необходимите точки по група В и значително са надхвърлени необходимите точки по група Г.

В съответствие с чл. 29, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ, на рецензиране не подлежи монографията „Прекратяване на наказателното производство“ (София, Феней, 2007)“, която е публикувана на базата на защитения дисертационен труд.

3.1. Монография „Актуални въпроси на наказателнопроцесуалните функции“, Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, Пловдив, 2026 г., ISBN 978-619-281-112-9.

Монографията е с обем 187 стр. (стандартни 201 стр.), като се състои от увод, три глави, заключение и библиография. Бележките под линия са 270. Глава първа е посветена на ръководно-решаващата функция в наказателния процес, глава втора – на двете срещуположни основни функции, а глава трета – на двете срещуположни допълнителни процесуални функции. Всяка от главите е структурирана като параграфи, представляващи самостоятелни части със специфичен предмет на изследване (подчинен на общата тема на съответната глава), а конкретните изследвани проблеми най-често са обособени като точки и подточки на параграфите.

Този труд представлява прецизно научно изследване на актуалните проблеми, свързани с теоретична концепция, традиционна за съвременната българска наказателнопроцесуална теория: обособяването в дейността, осъществявана в наказателното производство, на самостоятелни части със специфична насоченост - т.н. наказателнопроцесуални функции. Проведеният детайлен и задълбочен анализ е довел автора до научни идеи и предложения *de lege ferenda*, винаги подкрепени със силни и убедителни аргументи, които следва да се оценят като съществени приноси с теоретичен и научно-приложен характер, респ. имащи съществено значение за успешното обучение на студенти и магистрати по наказателно-процесуално право. Основанията за този извод са многобройни.

На първо място, върху основата на прецизно изясняване на същността на процесуалното ръководство (с. 13-21) и детайлно разграничение между контрола и надзора, осъществявани в наказателния процес (с. 21-27) доц. Салкова обосновава съществената специфика (насока) на дейността, осъществявана от съда в подготвителната фаза на процеса и традиционно обозначава като „съдебен контрол над досъдебното производство“. Авторът убедително доказва, че **всъщност тази дейност не може да се отъждестви с контролната дейност, а**

представлява самостоятелна функция в наказателния процес, която е наречена **правозащитна функция (функция по съдебна защита на правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица)** – с. 77-88. Трябва да се подчертае, че тъкмо това разбиране най-точно отразява реалната същност и задачите на дейността на съда в първата фаза на наказателното производство.

На следващо място, формулирани са нови и силни аргументи в подкрепа на идеята за съществуването на самостоятелна **функция по разследване (следствена функция)**. Тази идея повече от 30 години оставаше на заден план – най-вече поради това, че не се виждаше практическият смисъл от обособяването на такава функция от широкообхватната ръководно-решаваща функция. Доц. Салкова доказва, че признаването на събирането и проверката на доказателствения материал като самостоятелна функция има не само теоретични основания, но и важно практическо значение - ще създаде по-ясна концептуална основа за бъдещите законодателни промени, относими към органите по разследване, а също и за коригиране на правомощията на прокурора така, че да не се заличава напълно оперативната самостоятелност на разследващите органи (с. 34-41, 49-52). Върху тази концептуална основа са аргументирани и **предложения de lege ferenda: първо**, задължителните указания на прокурора към разследващите органи да се ограничат само до процесуални действия, различни от действията по разследването (с. 47-48); **и второ**, да се предвиди правомощие за разследващия орган да възрази срещу онези указания на прокурора, които биха затруднили разследването и разкриването на обективната истина (с. 48-49). Изцяло споделям и тезата, че ясното разграничаване на функциите на прокурора и разследващите органи има потенциал да намали риска от обвинителен уклон и да осигури по-ефективна защита на правата и законните интереси на участниците в процеса.

Приносен момент е и това, че обвинителната функция е разкрита в нейната пълнота и нюансираност, като са очертани и изследвани четири самостоятелни (макар и взаимно свързани) нейни аспекта (части) – **повдигане, доказване, поддържане и обосноваване на обвинението** (с. 103-109). Ето защо съвсем уместно се предлага съществуването на въпросните четири аспекта да намери отражение и в наименованието, респ. в дефиницията, на тази основна функция. По аналогичен начин са прецизирани съдържанието и наименованието на **функцията по предявяване, поддържане, доказване и обосноваване на основанието и размера на претърпените вреди** (с. 148-149).

Доц. Салкова съвсем **основателно критикува прекомерната намеса на държавата в обвинителната дейност**, осъществявано чрез комбинация от два способа - законово ограничаване на прокурорските правомощия, съчетано с усилване на фактическото въздействие върху прокурорите. Като подходящо средство за преодоляване на общественото недоверие в дейността на прокурорите се предлага *de lege ferenda* да се създадат **повече гаранции в ЗСВ при организацията и провеждането на конкурсите за магистрати**, като същевременно в НПК **отпадне изискването за достатъчно данни като предпоставка за образуване на досъдебното производство** (или, алтернативно, да отпадне изискването за образуване на досъдебното производство с формален акт) - с. 116-121.

Убедително е доказано, че сред субектите на обвинителната функция следва да се добави и **особеният представител** по чл. 101 НПК, като се предлага *de lege ferenda* той да бъде включен сред страните в съдебната фаза на процеса (с. 130-131). Аналогични изводи са направени и по отношение на особения представител по чл. 101а НПК (с. 147).

След задълбочен анализ на мотивите за въвеждане в НПК на фигурата на **заинтересованото юридическо лице**, а също така в светлината на практиката на СЕС, недвусмислено е доказано, че този нов процесуален субект осъществява функция по защита (с. 141-146).

Ценен принос с научен и научно-приложен характер са и представените **нови и силни аргументи**, помагащи за намиране на правилния отговор при решаване на спорни въпроси на наказателно-процесуалната теория и практика. Характерен пример са аргументите **в подкрепа на:**

- тезата, че правилото за образуване на наказателното производство по реда на чл. 212, ал. 2 НПК представлява **фикция**, а не законова презумпция (с. 32-33) и че привличането на обвиняем по чл. 219, ал. 2 НПК следва да се случи **след, а не преди**, съставяне на протокола за първото действие по разследване срещу лицето (с. 105-107);

- критиката към разбирането за „**наказателно преследване**“, поддържано в РКС № 10 от 27.07.1992 г. (с. 96-101);

- тезата, че въпреки реалните проблеми, свързани с **гражданския иск в наказателния процес**, този институт е безспорно нужен и полезен, а съществуващите проблеми следва да се решат чрез допълнително усъвършенстване на НПК, а не чрез премахване на въпросния наказателно-процесуален институт.

За съжаление, в ограничения обем на едно становище не могат да се посочат всички приноси с научен или с научно-приложен характер, характерни за рецензираната монография. Спрях се само на някои от по-съществените моменти, но изцяло споделям наличието на изведените от кандидата научни приноси.

Накрая бих искал да подчертая и **същественото значение на обсъждания труд за изучаването на наказателния процес**. Прецизирането на понятийния апарат и детайлното изясняване на съдържанието на основните и на допълнителните процесуални функции ще бъдат **много полезни на студентите, докторантите и други юристи**, доколкото в нашата доктрина концепцията за процесуалните функции е в основата на теоретичния модел на наказателния процес.

3.2. Студии и статии, представени за участие в конкурса.

Представените за участие в конкурса студии и статии на доц. Салкова демонстрират **широките научни интереси на кандидата**, обхващащи не само разнообразни аспекти на наказателно-процесуалното право, но и проблеми на материалното наказателно право, административното право и криминалистиката. Наред с това тези публикации доказват способност за **изключително задълбочен анализ** на всеки предмет на изследване, в резултат на което кандидатът успява да формулира нови теоретични концепции, убедителни предложения към законодателя и препоръки към правоприлагащите органи. Следва да се подчертае, че въпросният анализ винаги се основава на **задълбочени познания на правото на КЗПЧОС и правото ва ЕС, респ. на практиката на ЕСПЧ и на СЕС**.

3.2.1. Публикации, посветени на фундаментални проблеми на наказателното правораздаване.

Обект на изследване от доц. Салкова са били причините за неефективността на наказателното правораздаване в Република България. Като техен източник са идентифицирани както наказателната политика и нормотворчеството, така и правоприлагането на НК и НПК, вкл. дейността по изпълнение на наказанията. Доказана е необходимостта от комплексен подход, който да осигури рационално и стабилно законодателство, авторитет на държавната власт, правна култура на обществото и качествен подбор на кадрите, осъществяващи наказателното правораздаване (*статията „За (не)ефективността на наказателното правораздаване.“ - В: Право и ред: справедливост в пет стъпки., София, Move.bg, 2016, с. 40-49).*

В светлината на позитивното задължение на българската държава за осигуряване на ефективни средства за защита при нарушаване на основни права (задължение, произтичащо преди всичко от КЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ) е изследвано наличието на достъпни и реални средства в нашия наказателен процес. Проведеният критичен анализ е обусловил извод за несъответствие на националните стандарти с тези по КЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ, респ. са направени предложения за преодоляване на това несъответствие (*статията „Правото на ефективни правни средства за защита и наказателният процес като способ за защита на материалните права.“ — В: Наказателното законодателство - традиции и перспективи, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2016; ISBN 978-954-07-4170-3, с. 381 -393).*

Задълбочено е анализиран и въпросът за допустимото ограничаване на правата на човека и основните свободи в контекста на ефективната борба с тероризма. Обоснована е необходимостта от създаване в националното право на реални гаранции срещу произвол, покриващи стандартите от прецедентната практика на ЕСПЧ и осигуряващи върховенството на правото (*статията „Human rights in the context of counter-terrorism.“ - In: Globalization, the State and the Individual, 2(14), 2017, ISSN:2367-4555, p. 85 — 93, co-authored with Yanko Roychev).*

Изследвани са и проблеми в националното право във връзка с осигуряване на ефективни средства за защита на заподозрените и обвиняемите лица, респ. във връзка със спазването на принципа на пропорционалността, които проблеми са резултат от непълно и/или неточно транспониране на правото на ЕС. Такива

проблеми са установени по-конкретно при въвеждането на Европейската заповед за арест, на Европейската заповед за разследване и на правилата за замразяване и конфискация на имущество (*студията „Bulgaria: the EAW, EIO and Regulation 1805/2018 in the Bulgarian Legislation and Case Law.” - In: Facilitating Judicial Cooperation in the EU. A Computable Approach to Mutual Recognition in Criminal Matters. Leiden / Boston, Brill / Nijhoff, 2025, ISBN 978-90-04-70578-4 (hardback), ISBN 978-90-04-70579-1 (e-book), DOI 10.1163/9789004705791, p. 69 - 101, co-authored with Miroslava Manolova).*

Доколкото ефективността на разследването е проблемен момент в наказателния процес, като ценен принос може да се оцени и изследването на историческото развитие на нормативната уредба на разследващите органи. Доказана е нуждата бъдещи законодателни промени да се основават на последователна наказателна политика и на интегрирана стратегия, гарантираща професионализма и специализацията на разследващите органи (*статията „Законодателната концепция за разследващите органи.“ – В: МВР 2030: предизвикателства пред политиките за сигурност. София, Фондация „Общество и сигурност“, Бургаски свободен университет, 2022, ISBN:978-619-92306-0-2, 29-42, с. 27 – 40).*

Кандидатът е изследвал и проблеми на основните наказателно-процесуални принципи. Анализирани са тяхната същност, както и ролята им на фундамент на наказателния процес. Установени са несъответствията между конкретни норми от НПК и основните принципи, както и причините за тях. Показана е необходимостта от преодоляването на такива несъответствия, доколкото те ограничават ефективността на основните принципи и са предпоставка за противоречива правоприложна практика (*статията „Несъответствия на конкретни правни норми с принципи на наказателния процес.“ - В: Научни четения на тема „Правни норми и правни принципи“. Сборник доклади, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2017, ISBN 978-954-07-4321-9, с. 235 - 245, в съавторство с Янко Ройчев).*

3.2.2. Публикации, посветени на конкретни аспекти и проблеми на наказателния процес.

В представените студии и статии са изследвани и редица конкретни процесуални институти, респ. тяхната нормативна уредба в НПК. В унисон с вече коментирания интерес към международните стандарти за защита на основните права и свободи, кандидатът е анализирал и спорните въпроси относно началният и крайният момент, а също и относно максималната продължителност на двете най-тежки мерки за неотклонение (*студията „Максималната продължителност на мерките за неотклонение задържане под стража и домашен арест по наказателни дела.“ - De Jure, 2019, № 2, ISSN:2367-8410 (Online), 1314-2593 (Print), с. 138-162, в съавторство с Янко Ройчев).*

Проучвани са също така актуални и практически значими въпроси на процесуалното доказване. Разгледани са характеристиките на доказателствените материали според българската теория и практика (относимост, допустимост, достоверност и достатъчност) с оглед необходимостта от пълно и адекватно въвеждане на изискванията на правото на ЕС относно Европейската заповед за разследване. Очертани са проблемни въпроси във връзка със стандартите за допустимост на доказателствените материали (*статията „Оценката на доказателствата в наказателния процес - предизвикателство за въвеждането на Европейската заповед за разследване.“ - В: Европейски перспективи за развитие на наказателното законодателство. Сборник доклади. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2014, ISBN 978-954-07- 3722-5, с. 319-331).* В друга публикация е проведен широк и задълбочен анализ на затрудненията при разследването и доказването на документни престъпления, обусловени от съвременното интензивно развитие на технологиите и широко използване на дигитални документи (*статията „Особености при разследването на документни престъпления.“ - В: Научна конференция, посветена на 110 години от рождението на проф. д-р Иван Ненов и 90 години от рождението на проф. д-р Цеко Цеков, Издателство на СУ "Св. Климент Охридски", 2023, ISBN: 9789540758084, с. 245 – 258).*

Изследвани са и **важни въпроси, свързани със съда като главен субект на наказателния процес.** Националната правна уредба е анализирана през призмата на абсолютен стандарт на справедливия съдебен процес – разглеждането на наказателното обвинение от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона. Акцентът е върху противоречията в практиката относно числеността на състава на съда, както и относно значението на принципа за

случайно разпределение на делата (*статията „Понятието за незаконен съдебен състав в наказателния процес“*. - В: Сборник „Пролетни правни дни 2020“. Том 2. УИ „Паусий Хилендарски“, Пловдив, 2021, ISBN: 978-619-202-724-7, с. 301-316). Проучени са и някои практически значими правомощия на съда. Първо, проследено е историческото развитие у нас на съдебното правомощие за връщане на делото от съда в досъдебното производство, изследвано е влиянието му върху ефективността на наказателния процес и е прогнозиран ефекта от законодателните промени в този институт, направени през 2017 г. (*статията „Връщане на делото от съда в досъдебната фаза на наказателния процес.“* - В: *Наказателното правораздаване - традиции и перспективи. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“*, 2018, ISBN 978-954-07-4405-6, с. 44 – 60). Второ, анализирано е и друго, проблематично от редица аспекти, решение на законодателя, прието отново през 2017 г. - предоставянето на наказателния съд на правомощие да оправдае подсъдимия по повдигнатото обвинение, като му наложи административно наказание, ако деянието съставлява административно нарушение. Констатирано е, че в случая процесуалните средства не могат да са достатъчни, тъй като проблемът, който трябва да бъде елиминиран, реално се корени в недостатъци на материално-правната регламентация (*статията „За правомощието на наказателния съд да наложи административно наказание.“* - В: *50 години Закон за административните нарушения и наказания - история, традиции, бъдеще. Сборник с доклади от научна конференция. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“*, 2020, ISBN:978-954-07-4975-4, с. 175 - 191, в съавторство с Янко Ройчев).

Обект на научния интерес на кандидата са били и два специфични института на нашия наказателен процес. Както в исторически ракурс, така и с оглед актуалната уредба е проведено задълбочено изследване на предимствата и недостатъците на разглеждането на граждански иск в наказателния процес, вкл. на спорните въпроси за допустимостта на искане за обезщетяване на несъставомерните вреди и за възможността да продължи разглеждането на гражданския иск след прекратяване на наказателното производство (*статията „Разглеждане на граждански иск в наказателния процес.“* - В: *Научни четения в памет на Венелин Ганев и Никола Долапчиев. Сборник доклади. София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“*, 2017, ISBN 978-954-07-4260-1, с. 199 – 217). Следващият наказателно-процесуален институт е този на

поемните лица. Проучени са причините за създаването му и неговата ефективност *de lege lata*. Анализирани са законовите изисквания към поемните лица, техния процесуален статус и други въпроси с висока теоретична и практическа стойност (*студията „Институтът на поемните лица в българския наказателен процес.“ - Правна мисъл, 2018, № 4, ISSN 1310-7348, с. 101 - 122, в съавторство с Янко Ройчев*).

Значително внимание доц. Салкова е отделила и на **особеностите на наказателните производства за престъпления, извършени от непълнолетни лица**. Ще започна с публикация, в която наказателно-процесуалните аспекти тясно се преплитат с аспекти на материалното наказателно право и на съдоустройството (*статията „Věk trestní odpovědnosti a prevence kriminality mládeže.“ - In: Právník, 11, 2017, ISSN:0231-6625, p. 989-998, co-authored with Yanko Roychev*). Там, през призмата на психичните и социалните особености на детското развитие, са анализирани въпросите за минималната възраст за носене на наказателна отговорност и за нейната роля при превенцията на престъпността сред ненавършилите пълнолетие лица. Критично е обсъдена наказуемостта на т.н. „статусни правонарушения“ и е обоснована необходимостта от специализирани процедури и органи, вкл. въвеждането на възстановително правосъдие. В друга публикация (*статията „Процедурите за реализиране на отговорност на ненавършили пълнолетие извършители на общественоопасни деяния и тяхното превантивно значение за ръста на престъпността.“ - В: Ролята на криминологията и сродните ѝ науки в противодействието на престъпността. Сборник с доклади, Медиатех, 2018, ISBN:978-619-207-150-9, с. 14 - 22, в съавторство с Янко Ройчев*) продължават изследванията в тази насока. Обосновано е, че максималната превенция на детската престъпност предполага създаването на ясна и цялостна концепция, която да е основана върху комплексен анализ на причините за противоправно поведение на ненавършилите пълнолетие лица и да предвижда конкретни мерки за преодоляване на съществуващите законодателни, структурни и организационни пропуски. Безспорно е и важното значение на бързината при наказателните дела срещу непълнолетни – както за превенцията на детската престъпност, така и за защита на правата на непълнолетния обвиняем. Ето защо съвсем разбираемо е, че обект на изследване е било съобразяването при наказателните производства по глава 30 НПК на основния принцип за разглеждане и решаване на делата в разумен срок (*статията*

„Проявление на принципа за разглеждане и решаване на делата в разумен срок по наказателни дела срещу непълнолетни.“ - В: *Тридесет години от приемането на Конвенцията за правата на детето: предизвикателства и перспективи. Сборник доклади от международна научна конференция, 10 декември 2019 г., Нов български университет, Издателство на Нов български университет, 2021, ISBN:978-619-233-198-6 (електронно издание), 978-619-233-200-6 (печатно издание), с. 226 - 237, в съавторство с Янко Ройчев*). В друга публикация е обосновано, че освен до нарушаване на принципа на разглеждане и решаване на делата в разумен срок (където все пак е възможна подходяща и достатъчна компенсация), забавянето на наказателното производство може да доведе и до друг неблагоприятен ефект - навършване на пълнолетие от обвиняемия, като така ще отпадне възможността за прилагане на чл. 61 и 64 от НК, респ. и на правилата по глава 30 НПК. Крайният резултат от такова забавяне ще бъде неравно третиране на лица, извършили престъпления като непълнолетни – и то поради обстоятелства, които не зависят от тези лица (*студията „Правни последици от нарушенията на разпоредбите относно процесуалните срокове по наказателни дела срещу непълнолетни.“* - *Правна мисъл, 2020, № 1, ISSN: 1310-7348, с. 72 - 97, в съавторство с Янко Ройчев*).

Ще завърша тази подгрупа от рецензираните публикации със *статията „Жертва на престъплението и пострадал от престъпление - връзката между материалното и процесуалното наказателно право.“* - В: *Правото в XXI век, 2, Университетско издателство "Паусий Хилендарски", 2023, ISBN:9786192029043, с. 282 - 293, в съавторство с Даниела Дончева*. Причина да я разгледам тук е нейният интердисциплинарен характер, който позволява плавен преход към следващата подгрупа публикации – изследващите проблеми на материалното наказателно право. В тази статия се съпоставят и разграничават материалноправното понятие „жертва на престъплението“ и процесуалноправното понятие „пострадал от престъплението“. Анализирана е противоречивата съдебна практика по въпроса дали е допустимо да бъде конституиран пострадал в наказателно производство, провеждано за престъпление, което не е насочено пряко срещу личността – напр. документни престъпления, престъпления против правосъдието. Убедително е обоснован положителният отговор на този въпрос, като от този отговор следва незаконосъобразността на онази съдебна практика,

която изисква претърпяване на съставомерни вреди като условие за конституиране на едно лице като пострададал в наказателния процес.

3.2.3. Публикации, посветени на конкретни аспекти и проблеми на материалното наказателно право.

Едната от тези публикации е посветена на изясняване на специфична законодателна техника – обуславяне на наказателната от реализирана по-рано административна отговорност. Проследено е историческото развитие на института на административната преюдиция и постепенното разширяване на нейното приложение. Изследват се и процесуалните трудности при доказването на такива престъпления, произтичащи от необходимостта да се установят специфични юридически признаци; анализирана е противоречивата съдебна практика относно доказване на субективната страна на престъпленията с административна преюдиция (*статията „Конструирание на състава на престъплението чрез административни преюдиции.“ - В: Правото в XXI век, 2, Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2023, ISBN: 9786192029043, с. 272 - 281, в съавторство с Даниела Дончева).*

Проведен е и задълбочен ретроспективен анализ на института на продължаваното престъпление, като са изяснени причините за непоследователността на законодателя при нормативната уредба на този институт. Направено е отчетливо разграничение на продължаваното престъпление от действителната еднородна реална съвкупност от престъпления (*студията „Продължавано престъпление - възникване, развитие и перспективи.“ - В: Научни трудове на Института за правни науки. Том I (2004). Актуални правни проблеми. София, БАН, 2004, ISSN 1312-3149, с. 7 -72).*

Две публикации са посветени на предпоставките за отпадане на наказуемостта на активния подкуп по чл. 306 НК. Изяснени са историческото развитие на разпоредбата, както и нейната същност, цели и характерни особености. Убедително е обоснована законодателната целесъобразност на актуалната редакция на въпросната правна норма, изискваща кумулативно наличие на всички предпоставки (*студията „Отпадане на наказуемостта на активния подкуп по чл. 306 от Наказателния кодекс.“ - De Jure, 2019, 1, ISSN:2367-8410 (Online),*

1314-2593 (Print), с. 12-33 (42 стандартни страници без библиографията, а с нея - 66 страници), в съавторство с Янко Ройчев). Специално са изследвани две от тези предпоставки (доброволността и незабавността на съобщаването за подкупа), като е изяснено, че - въпреки тяхната взаимосвързаност – те имат самостоятелно значение. Незабавността следва да бъде преценявана съобразно особеностите на конкретния казус, а водещ критерий за доброволността на съобщаването е наличието или липсата на въздействие от компетентен държавен орган (*статията „Доброволност и незабавност на съобщаването за активния подкуп като изисквания за отпадане на наказуемостта по чл. 306 НК.“ - В: Противодействие на корупцията в Република България, Академично издателство „Русенски университет“, 2019, ISBN:978-954-712-758-6, 31-38, с. 31 - 38, в съавторство с Янко Ройчев).*

3.2.4. Публикация, посветени на нормативната уредба на развитието на академичния състав.

Последната статия, представена за участие в конкурса, за пореден път доказва широтата на научните интереси и на експертните знания на доц. Салкова. Чрез задълбочен критичен анализ са установени както основните недостатъци на нормативната регламентация от 2010 г. на материята за развитието на академичния състав, така и негативният ефект, който тя оказва върху качеството на висшето образование и на научните изследвания. Изяснени са и основните насоки на измененията в правната уредба, осъществени през 2018 г. (*статията „Устойчивото развитие на академичния състав и продължаващата реформа в правната му регламентация.“ - В: Законодателството за академичното развитие в Република България, ИДП - БАН, 2018, ISBN 978-954-9583-35-9, с. 9 - 21).*

От анализа на всички публикации, представени за участие в конкурса, еднозначно се налага изводът, че научните изследвания на доц. Екатерина Салкова са значими, довели са до многобройни и с висока стойност научни и научно-приложни резултати, които представляват съществено надграждане на достигнатото ниво на знание и допринасят за развитието на научната

дискусия. Някои от тези научни постижения вече са допринесли за усъвършенстването на законодателството и за подобряване на практиката на държавните органи в наказателния процес, а други имат сериозен потенциал да допринесат за това в бъдеще. Характерна особеност на всички обсъдени публикации е съчетанието от задълбочен и всеотраслов анализ на изследвания проблем, яснота и прецизност на изказа, на формулировките и на отстояваните идеи / концепции, стриктно съблюдаване на научната етика и впечатляваща четивност. Огромният обем от знания и практически опит, намерили израз в рецензираните трудове, са гаранция, че публикациите на доц. Салкова винаги ще имат важна роля за обучението на студенти, докторанти и специалисти.

3.3. Цитирания

Представени са данни за 157 цитирания в научни публикации на трудовете на доц. Салкова – 116 цитирания в монографии и колективни токове с научно рецензиране, както и 41 цитирания в неререферирани списания с научно рецензиране.

3.4. Друга научна дейност

Доц. Салкова е представила данни за ръководство на 8 успешно защитили докторанта, за ръководство на 3 национални научни или образователни проекта, както и за участие в 5 международни и 4 национални научни или образователни проекта.

Налице са и данни за публикуване на 2 университетски учебни пособия, създадени в съавторство с Гергана Маринова и Янко Ройчев.

4. Заключение

В заключение, представеният монографичен труд, останалите публикации, както и цялостната научноизследователска и преподавателска дейност на доц. д-р Екатерина Салкова Гетова обосновават извода, че тя отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за заемане на

академичната длъжност „професор“, поради което убедено препоръчвам на Научното жури да предложи на Факултетния съвет на Юридическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ доц. д-р Екатерина Салкова Гетова да бъде избрана на длъжността „професор“ по Наказателен процес в професионално направление 3.6. Право.

Член на научното жури:

доц. д-р Ивайло Цонков

09.03.2026